Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

2023/2127(INI)

12.9.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας όσον αφορά τις σχέσεις ΕΕ-Κίνας
(2023/2127(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Hilde Vautmans

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

προς το Συμβούλιο και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας όσον αφορά τις σχέσεις ΕΕ-Κίνας
(2023/2127(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 2023 σχετικά με την Κίνα,

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, της 12ης Μαρτίου 2019, με τίτλο «ΕΕ-Κίνα – Μια στρατηγική προοπτική» (JOIN(2019)0005),

– έχοντας υπόψη τη στρατηγική της ΕΕ, της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, για τη συνεργασία στον Ινδοειρηνικό·

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 28ης Ιουλίου 2020, σχετικά με το Χονγκ Κονγκ,

– έχοντας υπόψη τις ομιλίες της Προέδρου Ursula von der Leyen σχετικά με την ελαχιστοποίηση των κινδύνων στο Κέντρο Ευρωπαϊκής Πολιτικής στις 30 Μαρτίου 2023 και στο Κοινοβούλιο στις 18 Απριλίου 2023,

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, της 20ής Ιουνίου 2023, με τίτλο «Στρατηγική για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομικής ασφάλειας» (JOIN(2023)0020),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Μαΐου 2021 σχετικά με τα κινεζικά αντίμετρα με τη μορφή κυρώσεων εις βάρος οντοτήτων της ΕΕ, βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και βουλευτών εθνικών κοινοβουλίων[1],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Σεπτεμβρίου 2021 σχετικά με μια νέα στρατηγική ΕΕ-Κίνας[2],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 118 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A9-0000/2023),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κίνα αποτελεί ταυτόχρονα εταίρο και, επίσης, ολοένα και περισσότερο ανταγωνιστή και συστημικό αντίπαλο της ΕΕ·

[1] ΕΕ C 15 της 12.1.2022, σ. 17.
[2] ΕΕ C 117 της 11.3.2022, σ. 40.

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι αμφότερες η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Κίνα έχουν κοινό συμφέρον να επιδιώξουν εποικοδομητικές και σταθερές σχέσεις, θεμελιωμένες στον σεβασμό της βασιζόμενης σε κανόνες διεθνούς τάξης, το διεθνές δίκαιο, την ισόρροπη σύμπραξη και την αμοιβαιότητα·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κομμουνιστικό Κόμμα της Κίνας δεν έχει τις ίδιες αξίες με τις ευρωπαϊκές δημοκρατίες, γίνεται ολοένα και πιο αυταρχικό και προωθεί διεθνώς μοντέλα διακυβέρνησης που έρχονται σε αντίθεση με τις αξίες της ΕΕ·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κίνα μεταβάλλεται και μεταβαίνει σε μια νέα εποχή ασφάλειας και ελέγχου που χαρακτηρίζεται από μια ολοένα και πιο διεκδικητική οικονομική και εξωτερική πολιτική, απόπειρες αλλαγής της βασιζόμενης σε κανόνες διεθνούς τάξης και ολοένα και πιο καταπιεστικές εγχώριες πολιτικές·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ μπορεί να υπερασπιστεί αξιόπιστα τα συμφέροντα και τις αξίες της έναντι μιας ολοένα και πιο διεκδικητικής Κίνας μόνο εάν ενεργεί βάσει μίας και ενιαίας προσέγγισης·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, προκειμένου να υπερασπιστεί τις βασικές της αξίες και να αντιμετωπιστεί ως ισότιμος εταίρος, η Ευρώπη χρειάζεται μια νέα προσέγγιση έναντι της Κίνας που θα βασίζεται στην ευρωπαϊκή στρατηγική αυτονομία, την αμοιβαιότητα, τη συνεργασία με ομοϊδεάτες εταίρους και την αντίθεση στον εξαναγκασμό·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ δεν πρέπει να δεχθεί κρίσιμη πολιτική ή στρατιωτική στήριξη από την Κίνα για τον παράνομο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία ή για οποιαδήποτε καταστρατήγηση των κυρώσεων που επιβλήθηκαν από την ΕΕ μετά την παράνομη εισβολή της Ρωσίας·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ δεν πρέπει να αποδεχθεί καμία μονομερή αλλαγή στο status quo στα Στενά της Ταϊβάν, ιδίως δια της βίας, ούτε συνεχιζόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός της Κίνας, ιδίως στη Σιντζιάνγκ, στο Θιβέτ, στην Εσωτερική Μογγολία και στο Χονγκ Κονγκ·

1. συνιστά στο Συμβούλιο και στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας:

Συνεργασία της Κίνας στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων

α) να συνεχίσουν τη συνεργασία με την Κίνα για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων, όπως η κλιματική αλλαγή και η βιοποικιλότητα, η ετοιμότητα σε θέματα υγείας και έναντι των πανδημιών, η ελάφρυνση του χρέους και η ανθρωπιστική βοήθεια, και να ενισχύσουν τον διάλογο με την Κίνα για θέματα ασφάλειας, δεδομένου του ολοένα και πιο κρίσιμου ρόλου της Κίνας στην παγκόσμια ασφάλεια·

β) να καλέσουν την Κίνα να τηρήσει τη βασιζόμενη σε κανόνες διεθνή τάξη, ιδίως τις αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού της εδαφικής ακεραιότητας ή της πολιτικής ανεξαρτησίας όλων των κρατών·

γ) να διατηρήσουν τη διπλωματική σταθερότητα, αυξάνοντας παράλληλα την διεκδικητικότητα της ΕΕ έναντι της Κίνας, προκειμένου να αναλάβει την ευθύνη της ως μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ώστε να πιέσει τη Ρωσία να σταματήσει τον παράνομο επιθετικό της πόλεμο κατά της Ουκρανίας·

δ) να επαναλάβουν ότι η Κίνα, ως η χώρα με τις περισσότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στον κόσμο, πρέπει να δεσμευτεί για την κορύφωση των εκπομπών CO_2 πριν από το 2030, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού και τις δικές της υποσχέσεις·

ε) να διασφαλίσουν ότι η Κίνα διαδραματίζει εποικοδομητικό ρόλο σε πολυμερείς οργανισμούς όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) και ο ΟΗΕ και να στηρίξουν τις προσπάθειες για να επιτραπεί η συμμετοχή της Ταϊβάν στις συνεδριάσεις, τους μηχανισμούς και τις δραστηριότητες των σχετικών διεθνών οργανισμών, όπως ο ΠΟΥ, ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας και η σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή·

στ) να απαντήσουν δεόντως στις προσπάθειες της Κίνας να δημιουργήσει εναλλακτικούς διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ άλλων μέσω της ομάδας χωρών BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότια Αφρική), διασφαλίζοντας καλύτερο συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και ενισχύοντας τις εταιρικές σχέσεις με ομοϊδεάτες εταίρους σε ολόκληρο τον κόσμο·

Εναντίωση στις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την Κίνα

ζ) να επιμείνουν ώστε η Κίνα να εκπληρώσει τις ευθύνες της ως παγκόσμια δύναμη, προασπίζοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου·

η) να διασφαλίσουν μια ενιαία ευρωπαϊκή προσέγγιση όταν η Κίνα χρησιμοποιεί την οικονομική της επιρροή για να φιμώσει την αντίσταση στις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από πλευράς της· να εντείνουν και να συμπεριλάβουν βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στον διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα με την Κίνα και να εργαστούν για μια ενιαία προσέγγιση όσον αφορά την πολιτιστική και ακαδημαϊκή συνεργασία με την Κίνα, αποτρέποντας παράλληλα την αθέμιτη επιρροή από κινεζικές πηγές χρηματοδότησης·

θ) να στηρίξουν μια ανεξάρτητη και αμερόληπτη έρευνα του ΟΗΕ σχετικά με τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κίνα, ιδίως στη Σιντζιάνγκ και στο Θιβέτ, και να παροτρύνουν τις κινεζικές αρχές να παράσχουν ουσιαστική πρόσβαση στις εν λόγω περιοχές και να απελευθερώσουν αμέσως και άνευ όρων τον Ουιγούρο ακαδημαϊκό και βραβευθέντα το 2019 με το Βραβείο Ζαχάρωφ, Ilham Tohti·

ι) να αντιμετωπίσουν μεμονωμένες περιπτώσεις Ευρωπαίων πολιτών που τελούν υπό «διοικητική κράτηση» στην Κίνα, όπως ο Σουηδός βιβλιοπώλης Gui Minhai, και να χρησιμοποιήσουν όλες τις διπλωματικές οδούς για να ασκήσουν πίεση για την απελευθέρωσή τους·

ια) να επιδείξουν αλληλεγγύη προς την κοινωνία των πολιτών στην Κίνα και το Χονγκ Κονγκ και να επιταχύνουν την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα με κυρώσεις τύπου Magnitsky σε στενή συνεργασία με διεθνείς εταίρους, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης ξένων περιουσιακών στοιχείων και των περιορισμών στις θεωρήσεις εις βάρος όσων εμπλέκονται σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των φορέων λήψης πολιτικών αποφάσεων στο Χονγκ Κονγκ·

ιβ) να εντοπίσουν και να κλείσουν οποιεσδήποτε οδούς διευκολύνουν επί του παρόντος τις διακρατικές προσπάθειες καταστολής από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας (ΛΔΚ), μεταξύ άλλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως εκείνες που στοχεύουν κοινότητες της διασποράς, σε συνεργασία και συντονισμό με ομοϊδεάτες εταίρους·

ιγ) να επανεξετάσουν το αυτόνομο καθεστώς του Χονγκ Κονγκ υπό το πρίσμα του νόμου περί εθνικής ασφάλειας και της παραβίασης από τη ΛΔΚ των διεθνών δεσμεύσεών της, των παραβιάσεων της Σινοβρετανικής Κοινής Διακήρυξης, του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, της αρχής «μία χώρα, δύο συστήματα» και της καταστολής της αυτονομίας και προσωπικοτήτων της αντιπολίτευσης του Χονγκ Κονγκ, συμπεριλαμβανομένων μελών της κοινωνίας των πολιτών·

ιδ) να καταδικάσουν τις απόπειρες των κινεζικών αρχών να θέσουν στο στόχαστρο κοινότητες της διασποράς του Χονγκ Κονγκ εντός της ΕΕ και να καλέσουν τα κράτη μέλη να αναστείλουν τις συνθήκες έκδοσης που έχουν συνάψει με τη ΛΔΚ και το Χονγκ Κονγκ·

Διασφάλιση της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης όσον αφορά την αντιμετώπιση της Κίνας μέσω της ελαχιστοποίησης των κινδύνων

ιε) να συνεργαστούν στενά για την προώθηση της ενότητας μεταξύ της προσέγγισης των κρατών μελών έναντι της Κίνας και να ενισχύσουν τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη είναι σε θέση να υπερασπίζεται τις αξίες και τα οικονομικά της συμφέροντα, καθώς και την βασιζόμενη σε κανόνες παγκόσμια τάξη·

ιστ) να εργαστούν για μια ανανεωμένη, διεκδικητική και συνεκτική προσέγγιση της ΕΕ έναντι της Κίνας, η οποία θα διαμορφώνει τις σχέσεις με τη ΛΔΚ προς το συμφέρον της ΕΕ στο σύνολό της και θα λαμβάνει πλήρως υπόψη τις προκλήσεις που απορρέουν από την άνοδο της ΛΔΚ ως παγκόσμιου παράγοντα και τις ολοένα και πιο καταπιεστικές εγχώριες πολιτικές και την διεκδικητική εξωτερική πολιτική της·

ιζ) να ενισχύσουν την οικονομική αυτονομία της ΕΕ, να διασφαλίσουν αμοιβαία επωφελείς οικονομικές σχέσεις και να αποτρέψουν τη χρήση ευαίσθητων τεχνολογιών για στρατιωτικούς σκοπούς, ελαχιστοποιώντας τους κινδύνους των εμπορικών ροών και μειώνοντας τις κρίσιμες εξαρτήσεις από τη ΛΔΚ, χωρίς να στοχεύουν στην αποσύνδεση ή την εσωστρέφεια·

ιη) να εφαρμόσουν ταχέως, στο πλαίσιο αυτό, την ευρωπαϊκή στρατηγική

οικονομικής ασφάλειας και να αξιοποιήσουν καλύτερα τα υφιστάμενα εμπορικά μας μέσα ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις της ελαχιστοποίησης των κινδύνων στην ευρωπαϊκή οικονομία και να διασφαλιστεί η στενή ευθυγράμμιση με ομοϊδεάτες εταίρους σε ολόκληρο τον κόσμο, όπως οι διατλαντικοί εταίροι μας και οι εταίροι μας στη Νοτιοανατολική Ασία·

ιθ) να εργαστούν για την επίτευξη μιας πιο συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας σε επίπεδο ΕΕ·

κ) να διασφαλίσουν την ύπαρξη μεγαλύτερου συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ ομοφρόνων εταίρων για θέματα κοινού ενδιαφέροντος, και ιδίως, αλλά όχι αποκλειστικά, για θέματα, όπως οι στρατηγικές εξαρτήσεις, ο οικονομικός εξαναγκασμός, η πολιτική παρέμβαση και η παραπληροφόρηση, και να προωθήσουν την πολυμερή προσέγγιση βάσει κανόνων και τη στρατηγική αλληλεγγύη μεταξύ των δημοκρατιών·

κα) να τονίσουν ότι η πολιτική «Μια ενιαία Κίνα» της ΕΕ παραμένει το θεμέλιο της συνεργασίας μας τόσο με τη ΛΔΚ όσο και με την Ταϊβάν, αλλά και να υπογραμμίσουν τον θετικό αντίκτυπο της εμβάθυνσης των δεσμών μεταξύ της ΕΕ και της Ταϊβάν·

κβ) να επανεξετάσουν την πολιτική συνεργασίας της ΕΕ με την Ταϊβάν και να συνεχίσουν να στηρίζουν τη δημοκρατία σε αυτή από κοινού με ομοϊδεάτες εταίρους· να ενθαρρύνουν περαιτέρω ανταλλαγές μεταξύ του Κοινοβουλίου και των ομολόγων του στην Ταϊβάν στο πλαίσιο αυτό·

κγ) να διασφαλίσουν ότι το status quo στα Στενά της Ταϊβάν δεν θα αλλάξει μέσω βίας ή εξαναγκασμού στηρίζοντας πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην προώθηση του διαλόγου, της συνεργασίας και της οικοδόμησης εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο πλευρών· να προετοιμάσουν μια στρατηγική βάσει σεναρίου για την αντιμετώπιση πιθανών προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας στα Στενά της Ταϊβάν·

κδ) να συγκροτήσουν μια «ειδική ομάδα δράσης StratCom για την Άπω Ανατολή» στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, η οποία θα είναι επιφορτισμένη με τον εντοπισμό, την παρακολούθηση και την αντιμετώπιση των προσπαθειών παραπληροφόρησης και των δράσεων της Κίνας που στοχεύουν συγκεκριμένες χώρες·

κε) να αξιοποιήσουν πλήρως τη στρατηγική Global Gateway ως εργαλείο για την ενίσχυση της δέσμευσης και των επιχειρηματικών σχέσεων της ΕΕ με εταίρους από αναπτυσσόμενες χώρες και για την παροχή εναλλακτικής λύσης στις στρατηγικές ξένων επενδύσεων που καθοδηγούνται από την Κίνα·

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει την παρούσα σύσταση στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, καθώς και, προς ενημέρωση, στην κυβέρνηση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.